

Каськів Мар'яна Володимирівна

Тема дисертації: «Біоіндикація урбанізованих територій на прикладі м. Рівне»

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук за спеціальністю 03.00.16 – екологія.

Захист дисертації відбувся « 30 » червня 2015 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.371.01.

в Інституті агроекології і природокористування НААН. На підставі біоіндикаційного дослідження встановлені на території м. Рівне зони підвищеного екологічного ризику, що зумовлюються високими рівнями забруднення атмосферного повітря токсичними речовинами.

Вперше:

- встановлено зв'язок поширення хвороб з обсягами викидів забруднюючих речовин у повітря від стаціонарних та пересувних джерел у м. Рівне; виявлені цитогенетичні зміни в

епітеліоцитах порожнини рота дітей дошкільного віку та групи підвищеного екологічного ризику на досліджуваних тест-полігонах;

-згідно цитогенетичного моніторингу здійснено зонування території м. Рівне; за мікроядерним тестом виявлені тест-полігони з високим рівнем небезпеки для тривалого перебування в них дітей, які займають 60 % площі, або приурочені до центральної частини міста з інтенсивними транспортними потоками. Доведено практичну доцільність проведення цитогенетичного моніторингу з метою оцінювання мутагенності території м. Рівного, за результатами якої розроблено реабілітаційні заходи, спрямовані на поліпшення стану навколишнього природного середовища та здоров'я людини. Здійснено зонування території м. Рівного за показниками частоти епітеліоцитів з мікроядрами в слизовій оболонці ротової порожнини дітей дошкільного віку. Розроблено рекомендації та управлінські рішення з покращення екологічного стану міста, які використовуються місцевими органами влади (Рівненська міська рада). Наукові та практичні результати дисертаційної роботи впроваджено в навчальний процес у лекційному курсі та для практичних робіт на кафедрі екології та збалансованого природокористування РДГУ та НУВГП під час вивчення дисциплін «Біологія», «Екологія людини», «Біоіндикація та біотестування», «Урбоекологія» та виконання курсових, дипломних і магістерських робіт. Розроблено рекомендації з покращення екологічного стану міста та стратегію захисту дітей від негативного впливу мутагенної активності забруднювальних речовин, що підтверджено актами впровадження.

Отримані результати досліджень можуть бути використані для зонування територій м. Рівного за мутагенним фоном санітарно-гігієнічною службою для розробки реабілітаційних заходів, спрямованих на поліпшення стану здоров'я населення.

Науковий ступінь – кандидат біологічних наук.

МОНОГРАФІЯ

«Оцінка стану м. Рівне за показниками цитогенетичного моніторингу» /

Каськів М.В., Клименко М.О., Лико Д.В., Прищепка А.М.//.

Статті у наукових фахових виданнях України:

1. Лико Д.В. Вплив забруднення атмосферного повітря на стан захворюваності населення м. Рівне / Д.В. Лико, **М.В. Каськів** // Вісник Запорізького національного університету. – 2013. – Вип. 2 (18) – С. 252–262. – (Серія: біологічні науки) *(виконання експериментальних досліджень, аналіз результатів)*.

2. **Каськів М.В.** Моніторинг здоров'я населення м. Рівне / М.В. Каськів // Вісник Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. – 2013. – Вип. 7 (грудень). – С. 30–35. – (Серія: біологічні науки) *(виконання експериментальних досліджень, аналіз результатів)*.

3. **Каськів М.В.** Поширеність хвороб органів дихання серед населення м. Рівне / М.В. Каськів, А.М. Прищепка // Вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. – 2013. – № 7 (грудень). – С. 30–35. – (Серія: біологічні науки) *(виконання експериментальних досліджень, аналіз результатів)*.

4. **Клименко М.О.** Оцінка еколого - генетичного стану м. Рівне за мікроядерним тестом / М.О. Клименко, А.М. Прищепка, М.В. Каськів, О.О. Бедункова // Вісник Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. – 2015. – Вип. 1(62) (березень). – С. 30–35. – (Серія: біологічні науки) *(виконання експериментальних досліджень, аналіз результатів)*.

5. **Каськів М.В.** Влияние антропогенных факторов на формирование экологического состояния территории г. Ровно / М.В. Каськів // Социально-гуманитарный вестник Юга России. – 2014. – С. 4–11. – (Серія: біологічні науки). *(виконання експериментальних досліджень, аналіз результатів)*.

6. **Каськів М.В.** Определение роли загрязнения воздушного бассейна химическими соединениями в формировании заболеваемости органов дыхания / М.В. Каськів // Современный научный вестник. – 2014. – Вып. № 21 (217) . – С. 11–18. – (Серія: екологія) *(виконання експериментальних досліджень, аналіз результатів)*.

7. **Каськів М.В.** Оценка состояния территории г. Ровно за цитогенетическими показателями / М.В. Каськів // Оранлдын гилим жаршысы: Научно-теоретический и практический журнал. – 2014. – Вып. 27 (75). – С. 58–65.

– (Серія: біологічні науки, екологія) *(виконання експериментальних досліджень, аналіз результатів)*.

8. **Каськів М.В.** Биоиндикационные исследования оценки состояния урбоэкосистемы на примере города Ровно / М. В. Каськів // Веснік Брэсцкага Ўніверсітэта і «Вучоныя запіскі Брэсцкага Ўніверсітэта. – 2014. – № 1. – С. 18–24. – (Серія: біологічні науки, екологія) *(виконання експериментальних досліджень, аналіз результатів)*.

9. **Kaskiw M.V.** Zidentyfikowanie stopnia wpływu mutagennej aktywności zanieczyszczających środowisko substancji na organizm człowieka m. Równe / M.V. Kaskiw // Nauka i Studia seria: биологические науки, экология, медицина. – 2014. – № 13 (123). – С. 15–21. – (Серія: біологічні науки, екологія, медицина) *(виконання експериментальних досліджень, аналіз результатів)*.

10. Лико Д.В. Характеристика и анализ антропогенных факторов формирования экологического состояния территории города и их влияние на здоровье населения / Д.В. Лико, **М.В. Каськів** // Бъдещето въпроси от света на наука: тези ІХ Международна научна практична конференция. – София, 2013. – С. 28–31 *(виконання експериментальних досліджень, аналіз результатів)*.

11. **Каськів М.В.** Оцінка рівня поширеності хвороб органів дихання та грудної клітки серед населення м. Рівне в залежності від забруднення атмосферного повітря / М.В. Каськів // Біологія: від молекули до біосфери: тези VIII Міжнародної конференції молодих учених (Харків, 20–23 листопада 2012 р.). – Х.: ХНУ ім. В.Н Карабіна, 2012. – С. 179–181 *(виконання експериментальних досліджень, аналіз результатів)*.

12. **Каськів М.В.** Біоіндикація якості довкілля з використанням МЯ-тесту у епітеліоцитах слизового епітелію / М.В. Каськів, А.М. Прищепка // Формування стратегії науково-технічного, екологічного і соціально-економічного розвитку суспільства: тези II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Тернопіль, 5–6 грудня 2013 р.). – Тернопіль, 2013 – С. 5–77 *(виконання експериментальних досліджень, аналіз результатів)*.

13. **Каськів М.В.** Моніторинг та прогнозування медико-екологічних ризиків м. Рівне / М.В. Каськів, Д.В. Лико // Екологічні проблеми природокористування та охорона навколишнього середовища: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції за участю молодих науковців (Рівне, 7–9 листопада 2013 р.). – Рівне: РДГУ, 2013. – С. 138–140. *(виконання експериментальних досліджень, аналіз результатів)*.

14. **Каськів М.В.** Оцінка рівня поширеності хвороб органів дихання та грудної клітки серед населення м. Рівне в залежності від забруднення атмосферного повітря / М.В. Каськів, О.М. Корчевська // Фундаментальні та прикладні дослідження у біології: тези III Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (Донецьк, 24–27 лютого 2014 р.). – Донецьк: ДНУ, 2014. – С. 157–158 *(виконання експериментальних досліджень, аналіз результатів)*.

15. **Каськів М.В.** Вивчення впливу забруднювачів атмосферного повітря м. Рівне на стан здоров'я населення / М.В. Каськів // Біологічні дослідження – 2014: збірник тез науково-практичної конференції (Житомир, 4–5 березня 2014 р.). – Житомир: ЖДУ ім. Франка, 2014. – С. 409–413 (*виконання експериментальних досліджень, аналіз результатів*).

16. **Каськів М.В.** Порівняльна характеристика мутагенного фону міст за МЯ-тестом в епітеліоцитах дітей / М.В. Каськів // Екологія та природокористування в системі оптимізації відносин природи і суспільства: збірник тез III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Тернопіль, 6–7 березня 2014 р.). – Тернопіль: ТНЕУ, 2013. – С. 43–46 (*виконання експериментальних досліджень, аналіз результатів*).

17. **Каськів М.В.** Определение роли загрязнения воздушного бассейна химическими соединениями в формировании заболеваемости органов дыхания / М.В. Каськів // Экология и защита окружающей среды: тезы Международной научно-практической конференции (Минск, 19–20 марта 2014г.). – Минск: БГУВФ, 2014. – С. 131–135 (*виконання експериментальних досліджень, аналіз результатів*).

18. **Каськів М.В.** Определение степени влияния мутагенной активности загрязняющих веществ окружающей среды на состояние человеческого организма в г. Ровно / М.В. Каськів // Найновите научни постижения – 2014: сборник тезисов IX Международной научно-практической конференции. – София. – 2014. – С. 8–11. (*виконання експериментальних досліджень, аналіз результатів*).

19. **Каськів М.В.** Біоіндикація урбанізованих територій на прикладі м. Рівне / М.В. Каськів, Д.В. Лико // Стан природних ресурсів, перспективи їх збереження та відновлення: тези доповідей на II Міжнародній науково-практичній конференції (Трускавець, 6–9 жовтня 2012 р.). – Трускавець: ДПУ, 2012. – С. 179–181 (*виконання експериментальних досліджень, аналіз результатів*).

20. Клименко М.О, **Каськів М.В.**, Сокотун Н.Ю. Якість питної води та її вплив на здоров'я населення. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Випуск 2(74), С.-29-34. Рівне -2016.

21. **Каськів М.В., Григус І.М.** Негативний вплив тютюнопаління на організм підлітків. Житомир – 2017.

22. **Каськів М.В.** «Вивчення впливу забруднювачів атмосферного повітря м. Рівне на стан здоров'я населення», Інноваційний розвиток науки нового тисячоліття Частина 1 С.- 63-66. Ужгород – 2017.